

**Teollisuus
liitto**

TES-ratkaisu 2023-2024

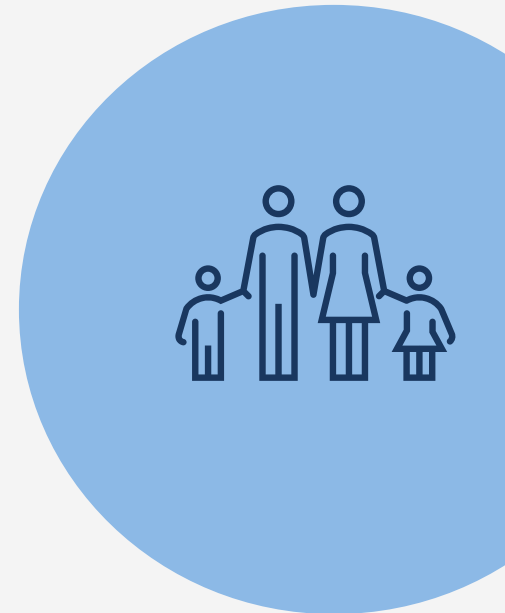
FISKARS FINLAND OY AB

Sopimuskausi

21.2.2023 - 31.1.2025

Tekstit:

- **Työaikakokeilu 2025** vuoden loppuun asti .
- Työnantajan ja luottamusmiesten tulee yhdessä pyrkiä ohjaamaan työntekijöitä työehtosopimuksen sairausajan palkkaa, **vuosilomaa ja vuosiloman** siirtämistä koskevien määräysten oikeaan soveltamiseen..
- **Vuosiloman sijoittaminen** irtisanomisajalle työnantajan irtisanoessa työsopimuksen heko-perusteilla .

Työaikakokeilu

Liitot jatkavat 18.1.2022 alkanutta määräaikaista kokeilua 31.12.2025 saakka.

Hankkeessa seurataan työpaikkakohtaisia työaikakokeiluja uudentyyppisistä, osapuolten yhteisen edun mukaisista työaikajärjestelyistä.

Paikallisesti sopien näissä kokeiluissa voidaan poiketa työehtosopimuksen 2. luvun määräyksistä enintään työehtosopimuskauden ajaksi.

Osapuolten on kuitenkin kaikissa tapauksissa noudatettava työaikalain pakottavaa lainsäädäntöä (työajan määritelmä, lisä- ja ylityön määritelmät ja suostumus, työajan enimmäismäärä keskimäärin 48 tuntia viikossa kalenterivuoden ajanjaksolla).

Sairausajan ja äitiysvapaan palkka

4. Luottamusmiesten tulee ohjata työntekijöitä työehtosopimuksen säännösten oikeaan soveltamiseen ja pyrkiä omalta osaltaan ehkäisemään väärinkäytöksiä.

Työnantajan ja luottamusmiesten tulee yhdessä pyrkiä ohjaamaan työntekijöitä työehtosopimuksen sairausajan palkkaa, vuosilomaa ja vuosiloman siirtämistä koskevien määräysten oikeaan soveltamiseen..

Vuosiloma

Työnantajan irtisanoessa työntekijän muilla kuin työsopimuslain 7 luvun 3–4 §:n mukaisilla irtisanomisperusteilla työnantaja voi määrätä työntekijän pitämään ansaitut lomat irtisanomisaikana lomakaudesta riippumatta.

Pidetyin vuosiloman ajalta maksetaan vuosilomapalkka ja lomaltapaluu raha täysimääräisenä.

Tutustu työelämään ja tienaa

3. "Tutustu työelämään ja tienaa" -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana **365 euroa** vuonna 2023 ja **375 euroa** vuosina **2024 ja 2025**. Palkka sisältää tutustumisjaksolta kertyneen lomakorvauksen. Palkasta maksetaan lakisääteiset sosiaaliturvamaksut henkilön iästä riippuen.

Tarinat ja narinat -kilpailu

Sopijaosapuolet järjestävät kilpailun kemian alojen työpaikoille, jolla kerätään hyviä tarinoita ja narinoita paikallisesta sopimisesta. Kilpailuun osallistutaan kertomalla

- hyviä esimerkkejä paikalliseen sopimiseen liittyvästä työpaikan neuvottelukulttuurista
- narinoita työehtosopimuksen, kulttuurin tai historian aiheuttamista esteistä tai hidasteista paikallisen sopimisen kehittämiseksi

Kilpailuun osallistutaan yhdessä työnantajan edustajan ja luottamusmiehen kesken. Tarinoita hyödynnetään paikallisen sopimisen kehittämisessä toimialalla. Parhaat tarinat ja narinat palkitaan alkuvuonna 2024 yhdessä Ammattiliitto Pron kanssa. Tarinoita ja narinoita voidaan julkaista esimerkiksi liittojen nettisivuilla.

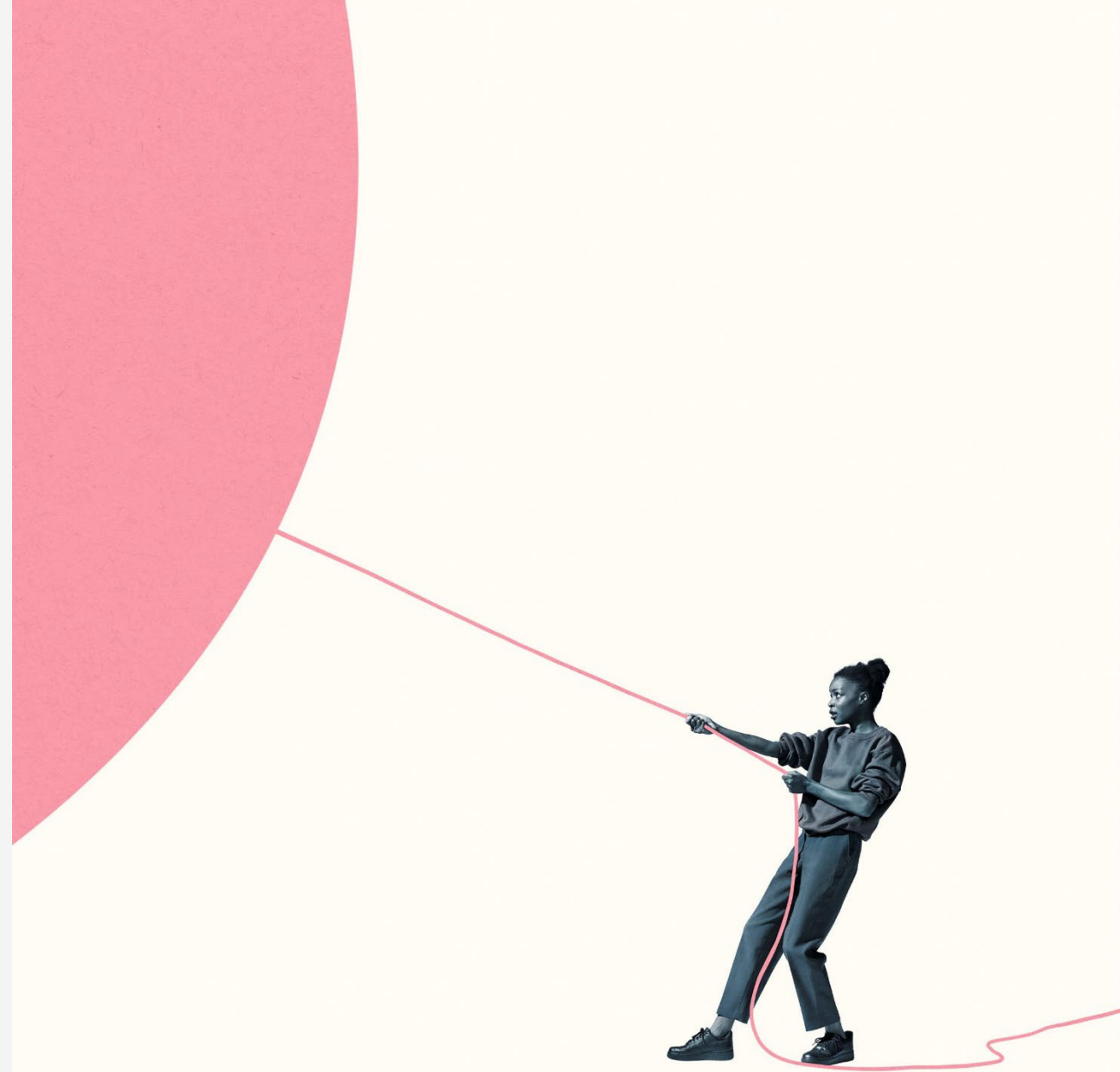
Veto- ja pitovoimaa

Liitot käynnistävät yhdessä toimialan ohjelman työvoiman pitämiseksi kunnossa kaiken ikää. Sen tarkoituksena on parantaa **eri ikäisten työntekijöiden työssä jaksamista ja pidentää työuria.**

Liitot kokoavat hyviä käytäntöjä ja konkreettisia esimerkkejä työpaikoilla eri ikäisten työntekijöiden työssä jaksamisen edistämisestä. Alan työpaikoilla hyväksi todettuja toimintamalleja kartoitetaan liittojen **laajalla yhteisellä kyselyllä.**

Liitot myös tiedottavat erilaisista kuntoutus- ja työhyvinvointia edistävästä ohjelmista, kuten KIILA ja Liikkuva työelämä, yhdessä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

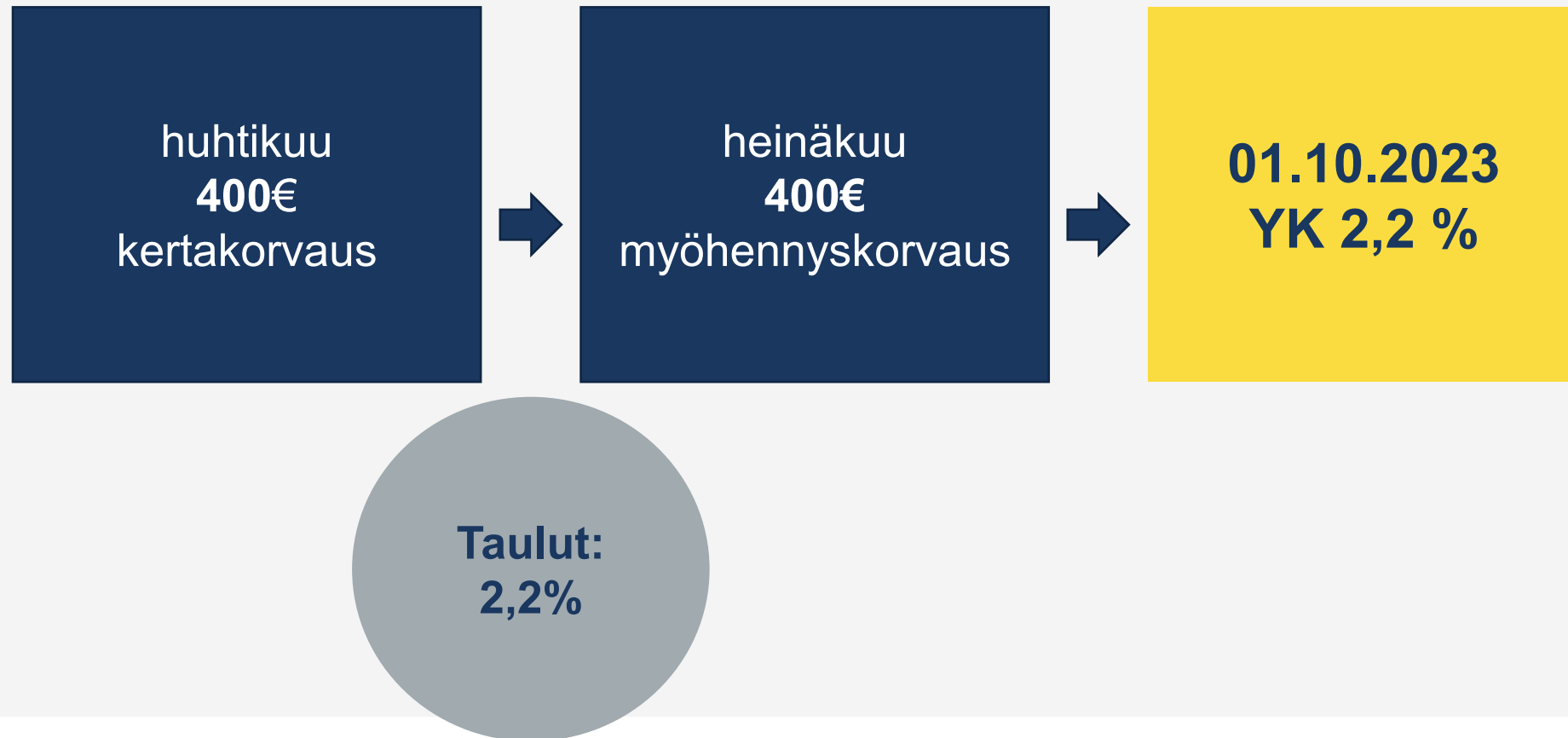
Ohjelmaa varten kerätään hyviä käytäntöjä ja konkreettisia esimerkkejä mm. eri ikäisten työssä jaksamiseen, perehdyttämiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyen. Sekä selvitetään, miten joustavilla työajoilla, työn järjestelyin, työaikasuunnittelulla, mahdollisilla erilaisilla kannustimilla ja työntekijän omaehtoisella työkyvyn ylläpitämisellä voidaan tavoitteita tukea. **Nämä hyvät käytännöt kootaan työpaikkojen hyödynnettäväksi ja julkaistaan nettisivuilla.**

Koulutukset, tilaisuudet ja kehitystyö

- Sparraustilaisuuksia kehitetään
- Yhteisiä koulutuksia kehitetään
- Paikallisen sopimisen yhteistä kurssia kehitetään
- Työaikojen suunnitteluun tehtyä työkalua ja sen toimivuutta seurataan
- Yhteistyön tasomittausta kehitetään
- Seurataan paikallisen sopimisen toteutumista kemianteollisuuden sopimusaloilla.
- Oppisopimusmallin seuranta
- Perhevapaakirjaukset TES:iin
- Aiemmin sovitut työryhmät (mm. palkkausjärjestelmät, työrauhakysymykset, jatkuva neuvottelu, strategia..)

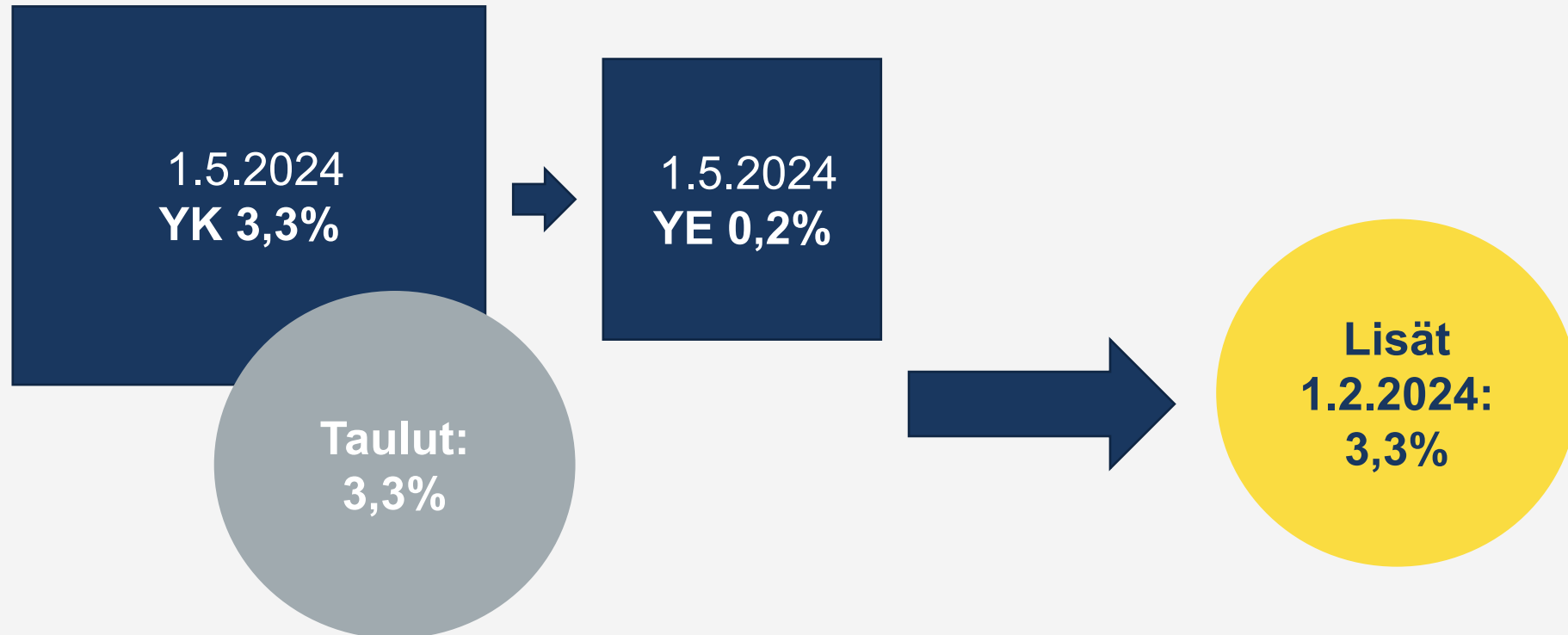
Palkankorotukset 2023

Kertaerän ja myöhennyskorvauksen ehdot

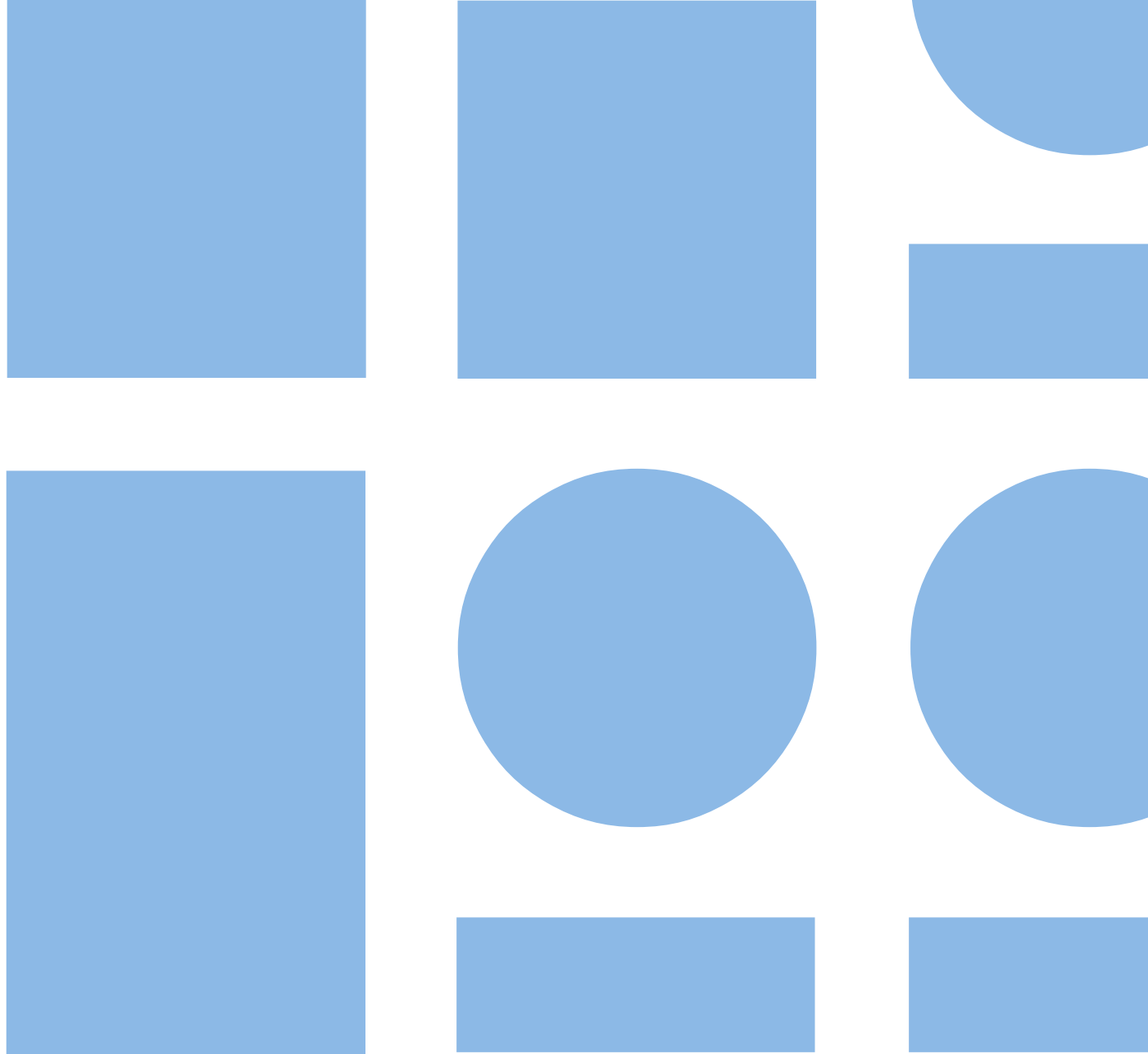
- Kertaerä maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen **työsuhde on alkanut viimeistään 01.01.2023** ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä.
- Myöhennyskorvaus maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen **työsuhde on alkanut viimeistään 01.04.2023** ja on edelleen voimassa myöhennyskorvauksen maksupäivänä.
- Kertaerä ja myöhennyskorvaus **maksetaan myös**, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.
- Osa-aikaiselle työntekijälle kertakorvauksen/myöhennyskorvauksen määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.
- Kertakorvausta/myöhennyskorvausta ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen kertakorvauksen /myöhennyskorvauksen maksuajankohtaa.

Palkankorotukset 2024

**Teollisuus
liitto**

**Palkkaratkaisu
2023-2024**

Yrityskohtainen erä 01.05.2024

2.4. Yrityskohtaisesti toteutettavan palkankorotuksen suuruus ja ajankohta

Vuosi 2024

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **01.05.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,2 prosentin** suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Paikallinen erä lasketaan **maaliskuussa** 2024 työsuhteessa olevien työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden henkilökohtaisten palkkojen yhteenlasketusta summasta. Koko kuukauden työstä poissa olevien työntekijöiden palkkoja ei lasketa mukaan, mikäli työntekijälle on palkattu sijainen.

Kriisilauseke

2.5. Kriisilauseke

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuoden 2023 palkankorotuksesta, kertaerästä tai myöhennyskorvauksesta ja vuoden 2024 palkankorotuksesta.

Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määräajaksi.

**Teollisuus
liitto**